

PRATARMĖ

Pirmame šio leidinio skyriuje tęsiama aukštojo mokslo tobulinimo aptartis, pradėta aštuntame ir devintame leidinio tomuose. Šiame leidinyje pirmiausia pateikiama naujos informacijos apie Lietuvos aukštojo mokslo reformos pasiekimus ir problemas. Kartu apibūdinamos ir profesinio rengimo kaitos tendencijos, parodančios didėjančią neformalaus mokymosi pripažinimą profesinio rengimo srityje. Taip pat analizuojamos ir socialinio darbo sistemos kaitos gairės, išskylančios Lietuvos visuomenės bendrų pokyčių kontekstu. Šalia to ryškinamos ir socialinio tinklo, kaip pasaulyje pripažįstamo socialinės paramos modelio, intervencijos galimybės. Aptariami ir mokymosi visą gyvenimą plėtros ir politikos pradmenys Lietuvoje. Taip pat šiame skyriuje iškeliamos ir ką kurios pedagogų rengimo problemos, susijusios su sporto pedagogų socialinių įgūdžių plėtote, technologijų mokytojų savarankiškumo ugdymu, dėstytojų emocinės kompetencijos raiška ir kt. Be to, čia skaitytojai turės galimybę susipažinti su Norvegijoje per paskutinį dešimtmetį vykdomos švietimo reformos pranašumais ir sunkumais, o drauge ir su Norvegijos edukologų požiūriu į vis didėjančią tarptautinių globalizacijos tendencijų ir norvegų puoselėjamų vertybių ir tradicijų išsaugojimo prieštaravimą.

Antrame skyriuje ryškinamos šiuolaikinės mokyklos ir asmenybės ugdymo problemos. Iš jų daugiausia dėmesio skiriama asmens veikimo aktyvumo įgyjimams ir jų ugdymo būdų, priemonių ir formų analizei. Drauge prijungiami ir asmens dvasinio tapimo problema, būdinga pauglystei ir ankstyvajai jaunystei. Remiantis konkrečiais duomenimis atskleidžiama sociopedagoginių veiksmų (gyvenimo mokykloje, mokytojų humanistinės kompetencijos, mokinių nerimo, patiriamo mokykloje, ir kt.) įtaka vyresniųjų pauglių ir jaunuolių dvasingumo brandai. Kadangi tiek aktyvumo, tiek dvasingumo raidą ypač lemia mokymo ir mokymosi proceso kryptingumas ir veiksmingumas, čia svarstomos ir filosofijos mokymo kryptys Lietuvos vidurinėse mokyklose, ir brėžiamos naujos papildomo ugdymo gyvenimo linkmės. Šalia to gvildinama ir kol kas opūs bendrojo ir specifinio nusirašinėjimo klausimai, egzistuojantys Lietuvoje ir kitose šalyse. Į šio skyriaus tematiką įsikomponuoja ir harmoningo asmens santykio su gamta ugdymas, retrospektyviai vertinamas XX a. pirmojoje pusėje gimusių Lietuvos kaimo bendruomenės narių.

Kronikos skiltyje norėta prisiminti iškilųjį Lietuvos pedagogikos klasiką Joną Laužiką gimimo 100-ųjų metinių proga ir nors glaustai aktualizuoti kai kurias jo mokslinio palikimo idėjas.

Vanda Aramavičiūtė